

H-KURSUS

Retspsykiatri

Hold 2021-2

Onsdag den 13. december 2023

Kl. 10.00-10.30 Velkommen!

Dorte Sestoft, Christian Graae

Introduktion

Litteratur

Kl. 10.30-11.55 Strafferetspsykiatri intro

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 11.55-12.40 Frokost

Kl. 12.40-14.10 Tvangsforanstaltninger i medfør af psykiatriloven

(inklusive seminar- og opponentopgave)

Johannes Krogh

Kl. 14.10-14.40 Pause

Kl. 14.40-16.25 Tvangsforanstaltninger i medfør af psykiatriloven ...*fortsat*

(inklusive seminar- og opponentopgave)

Johannes Krogh

Torsdag den 14. december 2023

Kl. 09.00-10.25 Psykosebegrebet i en retspsykiatrisk kontekst

Ralf Hemmingsen

Kl. 10.25-10.40 Pause

Kl. 10.40-11.40 Strafferetspsykiatri ...*fortsat*

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 11.40-12.10 Mentalundersøgelsen inklusive den fremsendte opgave

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 12.10-12.55 Frokost

Kl. 12.55-13.55 Mentalundersøgelsen ...*fortsat*

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 13.55-14.10 Pause

Kl. 14.10-14.40 Retspsykiatri som ekspertområde

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 14.40-15.00 Pause

Kl. 15.00-17.15 Straffelovens regler om psykisk afvigende kriminelle

Poul Dahl Jensen

Kurset afholdes

Scandic Sluseholmen

Molestien 11, 2450 København SV

Delkursusledelse
Ledende overlæge Dorte Sestoft
dorte.sestoft@jrklinik.dk

Overlæge Christian Graae
christian.graae@jrklinik.dk

Kursussekretær
Sektionsleder Charlotte Oehlenschlaeger
charlotte.oehlenschlaeger@jrklinik.dk

Fredag den 15. december 2023

Kl. 08.15-09.15 Psykologiske test

Nina Høegmark

Kl. 09.15-09.30 Pause

Kl. 09.30-10.15 Klassens time
- spørgsmål fra underviserne

Dorte Sestoft, Christian Graae

Kl. 10.15-12.15 Behandling af retspsykiatriske patienter

Hans Henrik Ockelmann

Kl. 12.15-13.00 Frokost

Kl. 13.00-13.45 Udredning og behandling af sexkriminelle

Michael Schiøth

Kl. 13.45-14.00 Pause

Kl. 14.00-14.45 Sikringen og farlighed

Camilla Bock

Kl. 14.45-15.00 Afrunding og evaluering

Dorte Sestoft, Christian Graae

H-KURSUS

Retspsykiatri

Formål

En speciallæge i psykiatri skal have indgående viden om og erfaring med Psykiatriloven, der danner det retslige grundlag for frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien. Sindssyge og andre psykisk afvigende kriminelle udgør en særlig gruppe psykiatriske patienter og som følge heraf skal speciallægen have viden om det strafferettslige område. Delkurset relaterer sig dels til psykiatrilovsområdet, dels til vurdering og behandling af retspsykiatriske patienter og de hermed forbundne love og cirkulærer. Kursisterne forudsættes at have kendskab til psykiatrilov, strafferetpsykiatri og eksempelvis forvaltningslov og offentlighedslov. Desuden klinisk erfaring med tvangsindlæggelser, tvangstilbageholdelser og tvangsindegreb under indlæggelse samt kendskab til principperne for og praksis i forbindelse med udfærdigelse af retspsykiatriske erklæringer.

Mål

At give kursisterne indgående kendskab til hele psykiatrilovsområdet og herunder selvstændigt at være i stand til at vurdere, hvorvidt f.eks. tvangstilbageholdelse skal finde sted, vurdere indikation for tvangsbehandling, herunder om der er opsættende virkning og lignende. At gøre kursisterne i stand til i almindelige tilfælde at kunne møde i retten/patientklagenævnet og argumentere for afdelingens afgørelser. At gennemgå den særlige erklæring - mentalobservation - og juridiske og kliniske aspekter vedrørende retslige patienter, herunder Kriminalforsorgens rolle. At give kursisterne kendskab til principperne for straffelovens bestemmelser om psykisk afvigende kriminelle, herunder at kunne udarbejde forslag til en mentalobservationserklæring, idet dog endegyldig konklusion formuleres af/tiltrædes af en overlæge med funktion om muligt indenfor ekspertområdet. Kendskab til Retslægerådets rolle.

Indhold

Delkurset har hovedvægten omkring psykiatriloven og det strafferettspsykiatriske område. Der gives en gennemgang af psykiatriloven, af klagesystemet, patientrådgiversystemet, tvangsprotokoller og erklæringsudstedelser i forbindelse med psykiatriloven. Vedrørende det strafferettspsykiatriske område anvendes ca. ½ dag til områder af mere alment orienterende karakter omhandlende funktions- og kompetenceområdet for politi, anklagemyndighed, domstol m.v. Endvidere omtales kriminalitetsudvikling, herunder især vold og anden personfarlig kriminalitet. Samarbejdet med Kriminalforsorgen berøres såvel i forbindelse med afsoning som vedrørende Kriminalforsorgen i frihed. Der orienteres om Retslægerådets funktion, om Sikringssanstalten, betingelserne for benådning og der sigtes imod, at kursisten har en grundlæggende viden om disse emner, samtidig med at de generelle sessioner i høj grad er holdningsorienterede. Herudover drøftes de generelle og specifikke etiske problemer i forbindelse med retspsykiatrien. Forskning indgår i flere af sessionerne, f.eks. om Kriminalforsorgen, Sikringssanstalten og i forbindelse med behandling af retspsykiatriske patienter. Kønsfordeling af retspsykiatriske patienter kommenteres, ligesom de særlige regler vedrørende sexualkriminelle og kriminelle oligofrene omtales. Mange retspsykiatriske patienter er misbrugere, hvilket kommenteres. Relevante litteraturhenvisninger indgår som en del af kurset.

Metoder: Foredrag, oplæg til plenumdiskussion, gruppeopgaver. Obligatorisk opgave: udarbejdelse af konklusion på udleverede anonymiserede retspsykiatriske erklæringer.

Evaluering: Kurset evalueres mundtligt og skriftligt ved afslutning af kurset.

Organisation: 3 dages kursus

Undervisere

Ledende overlæge Dorte Sestoft
Justitsministeriet, Retspsykiatrisk Klinik

Overlæge Christian Graae
Justitsministeriet, Retspsykiatrisk Klinik

Professor i psykiatri Ralf Hemmingsen
Københavns Universitet

Overlæge Johannes Krogh
Psykiatrisk Center Amager

Højesteretsdommer Poul Dahl Jensen
Højesteret

Overlæge Hans Henrik Ockelmann
Psykiatrisk Center Glostrup

Psykolog Michael Schiøth
Kriminalforsorgen, Grønland

Psykolog Nina Høegmark
Justitsministeriet, Retspsykiatrisk Klinik

Overlæge Camilla Bock
Region Sjælland, Sikringsafdelingen